

ODTÜ MİMARLIK FAKÜLTESİ CEP KİTAPLARI DİZİSİ

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları arasında kısa sürede önemli bir yer edinen *Cep Kitapları* dizisi ile,

zaten yapılmakta olan ders okuma malzemesi dağıtımının öğrenciye daha rahat ulaştırılması;

yeni ve güncel tartışmalar konusunda kolektif olarak daha hızlı davranılabilmesi; ama bu atılan adımın kitap niteliğinde ve kalıcı olabilmesi;

bilginin dergi ve kitap yayını dolayısıyla ulaştırılmasındaki uzun süre yerine daha hızlı deneyime sokulmasının gerçekleşmesi;

ders dışı okuma etkinliğinin artması ve her mekanda özendirilmesinin sağlanması;

kısacası; günümüzün küçülen dünya ortamında okuma ve bilgiye ulaşma konusunun zaman ve mekan engeline daha az takılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Kitaplar 32-48 sayfa arasında, dolayısıyla görsel malzeme hariç 2500-6500 sözcük olabilecek hacimlerde.

Tek makale hacminde, güncel ve gündem yaratıcı/ya da zamana dayanıklı/ya da ders okuma malzemesi/vb olabilecek türdeki yazı /grafik / resim/ çizelge / rehber / benzeri eserlerin kitaplaştırıldığı bu dizinin yedi yeni kitabı yayımlandı.

VACİT İMAMOĞLU
MİMARİ PSİKOLOJİ AÇISINDAN İÇ MEKANLAR

H. ÇAÇATAY KESKİNOK
PLANLAMA VE TASARIM ÖĞRENCİLERİNE AFET PLANLAMASI, KENTSEL GELİŞME, PLANLAMA VE TASARIM SORUNLARI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER VE SORULAR

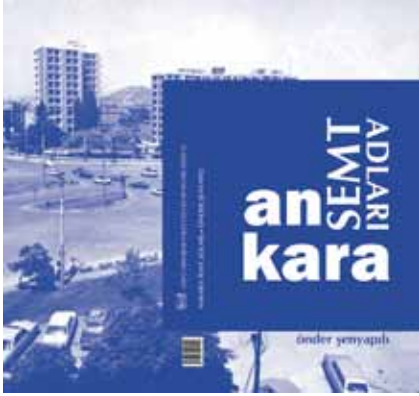
UĞUR TANYELİ
OSMANLI BARINMA KÜLTÜRÜNDE MODERNLEŞMENİN ÖNTARİHİ: YENİ BİR SİMGELER DİZGESİNİN OLUŞUMU

MİMARİ PSİKOLOJİ AÇISINDAN İÇ MEKÂNLAR

VACİT İMAMOĞLU

"Mimara düşen görev, mekanda yatan veya gizlenmiş bazı estetik ve şiirsel boyutları keşfedip ortaya koyabilmektir. Bina ve onu oluşturan

mekanları tasarlayacak olan mimar, kullanıcılarının psikolojisi üzerinde düşünüp, anlama ve fikir geliştirmek, onların benimseyip seveceği, içinde bulunmaktan mutluluk duyacağı, girince içinden çıkmak istemeyeceği mekanlar tasarlamak zorundadır."

ÖNDER ŞENYAPILI
ANKARA SEMT ADLARI

AYDAN BALAMİR
BİR MİMARİ PROJE YARIŞMASININ
PAFTALARI: SPRECKELSEN, AKALIN,
ELBRUZ EKİBİ, 1961

JALE N. ERZEN
YAPILARI OKUMAK:
CAMİLERDE SİMGE VE ANLAM

PLANLAMA VE TASARIM ÖĞRENCİLERİNE AFET PLANLAMASI, KENTSEL GELİŞME, PLANLAMA VE TASARIM SORUNLARI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER VE SORULAR

H. ÇAĞATAY KESKİNOK

"Afet yaşamış olan bir kent ve bölgesinde yürütülecek bir planlama çalışması, afet planlamasının ilkelerini içerdiği kadar, kent planlama ve tasarım problemidir de. O nedenle, afet duyarlılığına sahip bir kentin yaratılması problemi, güzel ve adil bir kentin yaratılması, estetik değerlerin üretilmesi, doğaya yabancılaşmayan, sürdürülebilir akılcı kent düzenlerinin oluşturulması hedefleri ile birlikte ele alınmalıdır. Bu arayış, bizleri afet duyarlılığının estetiğini ve toplumsal hedefler açısından akılcılıklarını sağlamaya, sürdürülebilir kentsel düzenlere ulaşılabilmesine yönlendirecektir...

Bu büyük bir oranda iktisadi siyasalarla ilişkili bir konudur. Ancak planlama ve tasarım yaklaşımımızın ve kuramımızın yönelmesi gereken şey yine de kullanım değerlerinin üretilmesi ve kamusal yararların sağlanması olmalıdır. Bu ise, olabilir ya da uygulanabilir olan ile düşüncemizi sınırlamak yerine olması gereken şey üzerinde düşünmeye bizleri zorlamalıdır".

OSMANLI BARINMA KÜLTÜRÜNDE MODERNLEŞMENİN ÖNTARİHİ: YENİ BİR SİMGELER DİZGESİNİN OLUŞUMU

UĞUR TANYELİ

"Osmanlı barınma kültürünün modernleşme-Batılılaşma sürecini irdelemek, öncelikle olguların neredeyse sınırsız biçimde yayıldığı "kaygan" bir zemin üzerinde bulunulduğunu kavramayı, dolayısıyla da, bazı parametrelere sahip olmayı gerektirir. Birincisi, modernleşme-Batılılaşma kavramının tanımına ilişkin temel kararlar verilmelidir. İkincisi, coğrafi mekanda nereden söz edildiği saptanmalıdır. Üçüncü olarak, bu değişim sürecini yaşayanların kimler olduğu belirlenmelidir. Nerede yaşayanlar, hangi etnodinsel ve toplumsal gruba mensup olanlar nasıl modernleşmektedir? İmparatorluğun fiziksel ve toplumsal coğrafyası, doğal olarak, monolitik olmaktan uzaktır. Bunun anlamı, ayrıntılı bir tarihsel analizde bir Osmanlı modernleşmesinin değil, çok sayıda modernleşmelerin araştırılmasının daha gerçekçi bir historiyoğrafik yönelim olacağıdır. Kuşkusuz, bu metin böylesi bir ayrıntılı analiz çalışması değil; olsa olsa bir ön-keşif sayılabilir."

MURAT BALAMİR
DEPREM TEHLİKESİ VE KENTSEL
DÖNÜŞÜM

ANKARA SEMT ADLARI

ÖNDER ŞENYAPILI

“Ankara’daki semt adları, kentin ve bölgenin tarihi hakkında da bilgiler içeriyor. Semt adlarının kökeni araştırılınca kentin ve bulunduğu yörenin/bölgenin dönemlere göre gösterdiği toplumsal ve ekonomik yapı hakkında da bilgi ediniliyor. Bu kentte (ve çevresinde/Ankara ilinde) Roma’dan, Bizans’tan Selçuklular’dan Osmanlılar’dan, hatta Moğollardan ve (ölü) Luvi dilinden kalmış adlar yaşıyor. Salt arkeolojik buluntular değil, bu adlar da tarihte yaşananlara tanıklık etmiyor mu?”

BİR MİMARİ PROJE YARIŞMASININ PAFTALARI: SPRECKELSEN, AKALIN, ELBRUZ EKİBİ, 1961

AYDAN BALAMİR

“Paftalar: Çöpten Ofise... Sık rastlanan bir öykü: Fakültede, mekân temizlikleri sırasında çöpe atılmış malzeme, henüz binayı terketmeden, meraklısı tarafından bulunup, çöpten kurtarılır. Bu yazıya konu olan paftalar, 2004 yılında Murat Balamir tarafından ODTÜ Mimarlık Fakültesi’ndeki bir temizlik sırasında bulunmuştur. Paftalar, hole çıkarılmış kâğıt yığıntıları arasındaki renkli bir perspektif sayesinde farkedilir. Yığından çekilip hızla elden geçirildiğinde, işlek bir el yazısıyla paftalardan birinin köşesine düşülmüş üç isme rastlanır. Sırasıyla ve aynen şöyle yazılıdır:

J. O. Spreckelsen
T. Akalın
D. Elburz “

YAPILARI OKUMAK: CAMİLERDE SİMGE VE ANLAM

JALE N. ERZEN

“Yapıları okumak” ifadesi kulağa tuhaf gelmemeli, zira mimarlığın en bilinen örneklerinden kiliseler kitaba benzetilmiştir. Örneğin, Padua’daki küçük Scroveni Kapellasına girince insan sanki unutmaması gereken bir hikaye kitabının sayfalarını çeviriyormuş gibi hisseder... Yapıyı okumak kavramı simge ve mecazlarla dolu olan camilere uygulanmakta. Camiye girenler bu mimari simgelerin

bilincinde olmayabilirler, ama cami yapılarının çoğunun anlam ve estetik değer içermesi genellikle bu niteliklerden dolaydır. Cami yapıları en sık rastlanan tipolojilerdir ve değişik kültürel ortamlarda ve farklı dönemler boyunca inşa edilmiş olmaları bir genelleme yapmaya engeldir. Ancak, burada söz konusu olan simge ve metaforlar birçok cami için geçerlidir”.

DEPREM TEHLİKESİ VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

MURAT BALAMİR

“Türkiye’de kentsel ‘dönüşüm’ ya da ‘kentsel toplu yenileme’ (KTY) bir zorunluluk mudur? Bunun kısaca cevabı evet; çok nedenle evet. Bu yalnızca günümüzde değil, uzun zamandır bu ülkede bir gereksinim olagelmıştır. Türkiye kentlerinde toplu yenileme operasyonlarına başvurulması, Türkiye kentlerinin kendine özgü çok sayıda özelliği nedeniyle bir zorunluluk. Dönüşüm için Türkiye’de tek gerekçe deprem midir? Çok nedenle hayır. Öte yandan, deprem risklerinin azaltılması amacıyla yapılması gerekenler arasında, tek ve en öncelikli önlem ‘kentsel dönüşüm’ mü olmalıdır? Uluslararası güncel afetler politikasının öngördüğü ilkeler bunu yadsımaktadır. Bu koşullar altında öngörülen güncel uygulamalar yerinde bulunabilir mi? Bu soruya da olumlu yanıt vermek günümüzde olanaksız kalmaktadır. Bu nedenle doğru yaklaşımların hangi nitelikleri taşıması yerinde olacaktır...”

AYŞEN SAVAŞ
AGNES VAN DER MEIJ (Eds.)

STUDIOLOG

(METU Faculty of Architecture, Department
of Architecture, 195 p.)

ISBN: 978-975-429-328-9

STUDIOLOG

AYŞEN SAVAŞ, AGNES VAN DER MEIJ (Eds.)

“This Studio Logbook is a presentation of the research processes and design outcomes of the fourth-year design studio for the 2012-2013 academic year. The METU Department of Architecture has adopted a new approach to design research, with the inclusion of a series of lectures provided by interdisciplinary designers, critics and historians from around the world. In this creative environment, students become active participants in the development of novel design methods and disciplinary interfaces.

This studio book documents a two-year effort of studio instructors and assistants, covering two semesters of work conducted in local and international contexts. The lecture notes have been edited chronologically into their most abstracted versions, while the student projects have been represented in a standard format. Following this approach, the intention has been to ease the comparison of different approaches to similar conditions rather than homogenizing the otherwise diverse answers to complex problems.”

Ali Cengizkan

ARZU GÖNENÇ SORGUÇ (Ed.)

NEXUS 2014: RELATIONSHIP BETWEEN
ARCHITECTURE and MATHEMATICS

(Proceedings of Nexus 2014 : Relationships
Between Architecture and Mathematics
Conference, Ph.D. Day Presentation Session)
(METU, Faculty of Architecture, 2014; 104 p.)

ISBN: 978-975-429-329-6

NEXUS 2014: RELATIONSHIP BETWEEN ARCHITECTURE and MATHEMATICS

ARZU GÖNENÇ SORGUÇ (Ed.)

“The 10th international, interdisciplinary Nexus conference for architecture and mathematics will take place 9-12 June 2014 in Ankara, Turkey, hosted by the Department of Architecture of Middle East Technical University...

The Nexus conferences are dedicated to explorations of the relationships between architecture and mathematics, through a broad panorama of topics. In the past, these topics have included: symmetry in architecture, projective and descriptive geometry, soap bubbles and minimum surfaces, systems of proportions, geometry and urban design, the development of structural forms, the use of arithmetical, geometrical, and harmonic means, calculations of domes and arches, linear algebra and geometric forms, music theory and architecture, fractals in architecture, etc. Middle East Technical University, Department of Architecture”.

M. ADNAN BARLAS
KENTSEL TÖRENLER
KENTSEL SOKAKLAR

(ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları,
Ankara, 2014; 238 s.)

ISBN: 978-975-429-323-4

KENTSEL TÖRENLER, KENTSEL SOKAKLAR

M. ADNAN BARLAS

İnsanlık tarihi kadar eski bir şey varsa, o da yaşamın anlamını kavrama uğraşı ve bu uğraş içinde geliştirilmiş çok çeşitli ve zengin araçlar ve yollardır. Varlığın neden ve nasıllarına ilişkin sorulara verilen ussal yanıtlar, sonuçta birçok şeyi sır olmaktan çıkarmıştır. Dünyayı ve ötesini anlayışımız da, binlerce yıl içinde çok belirgin bir biçimde değişmiştir. Bu kitap ise, yaşamın anlamına yönelik şaşırtıcı çoklukta ipuçları barındıran yapılı çevrenin ele alınış biçimine ilişkin bir bakış açısı sunmaktadır.

Bu bağlamda, kitabın konusunu oluşturan sokak, bireyin ve toplumun gelişmesi için olmazsa olmaz öge olduğu savlanan sayısız simgenin yaşanmasına olanak veren en önemli kentsel bileşen olarak ele alınmaktadır. Bireysel ve toplumsal tinerimizin yaşam veren simgelerin bir fiziki/mekansal görüntüsü olan sokak, böylece bir simge ya da simgeler bütünü olmaktadır. Bu simgelerin işlevlerini ve onların tetikledikleri simgeleri anlayarak kent bileşenlerinin tasarımı daha kolay yönlendirilebilir.

